

## KVV/7146 GALERIJNÍ PEDAGOGIKA 1

Mgr. Miloš Makovský, Ph.D. | e: [milos.makovsky@ujep.cz](mailto:milos.makovsky@ujep.cz) | t: 475 283 854 | kancelář: CS-114/8

### Obecný charakter a cíle předmětu:

Předmět navazuje na *Úvod do zprostředkování výtvarné tvorby*, rozšiřuje získaný teoretický základ a obohacuje jej o praktické zkušenosti v oblasti galerijní pedagogiky. Studující pokračují ve studiu odborné literatury, zaměřené na nejrůznější formy zprostředkování výtvarné tvorby. Aktivně se spolu s celou skupinou účastní vybraného doprovodného programu v galerii či muzeu, vedeného zkušeným lektorem. Poté kolektivně navrhuje, realizují a reflektují vlastní animační program k zadané výstavě a pro doporučenou cílovou skupinu v galerijním či muzejním prostředí. Spolupracují s ostatními zúčastněnými profesemi (lektor, učitel, vychovatel, kurátor, teoretik umění atd.). Volí vhodné metody a formy výuky a režii animačního programu a v praxi je ověřují. Dokumentují jednotlivé kroky tak, aby mohlo v závěru semestru dojít ke komplexní reflexi.

### Náplň jednotlivých seminářů:

V průběhu seminářů budou studující prostřednictvím přednášek, samostatné práce a skupinové diskuse seznámeni s tématy:

1. Opakování základních pojmů z oblasti zprostředkování výtvarné tvorby
2. Vybrané příklady aktivizujících programů pro veřejnost
3. Diferenciace animačních postupů s ohledem na cílovou skupinu
4. Specifika práce před originálním uměleckým dílem
5. Instituce, poskytující pravidelné aktivizující programy pro veřejnost, zaměřené na výt. umění (lokální přehled)
6. Skupinový následek doprovodného programu v galerii nebo muzeu
7. Možnosti realizace studentských projektů – vhodné instituce, akce, projekty
8. Specifika a volba potenciálních cílových skupin (ZŠ, SŠ, ZUŠ, U3V, DDM, nízkoprahová centra atd.)
9. Prostorové, časové, materiální a technické podmínky výtvarně-edukativního programu

### Požadavky pro udělení zápočtu:

- Aktivní účast na výuce (tolerovány jsou 2 absence).
- Účast na kolektivní návštěvě doprovodného programu (termín a místo budou upřesněny).
- Realizace doprovodného programu v galerii/muzeu:
  - Program je navrhován a realizován ve 3–4členných skupinách, dle rozdělení v úvodním týdnu semestru).
  - Instituce, kde bude program uskutečněn (resp. výstava/expozice, k jaké se bude vztahovat) bude v semináři diskutován a stanoven do 6. 3. 2025.
  - Návrh programu je potřeba alespoň dvakrát konzultovat v semináři, včetně dílčí zkoušky tvůrčích aktivit a před konáním akce odevzdat v písemné podobě (struktura viz příloha sylabu).
  - Termín programu je třeba stanovit alespoň 2 týdny před konáním akce.
  - Cílovou skupinu hledají a oslovují studující, v kooperaci s vyučujícím.
- Odevzdání písemné reflexe doprovodného programu, struktura viz příloha sylabu.

## Literatura:

- FULKOVÁ, Marie, Lucie HAJDUŠKOVÁ, Leonora KITZBERGEROVÁ a Vladimíra SEHNALÍKOVÁ. *Galerijní a muzejní edukace 1. Vydání první*. Praha: Univerzita Karlova, 2012. ISBN 978-80-7101-111-8.
- FULKOVÁ, Marie, Leonora KITZBERGEROVÁ a Vladimíra SEHNALÍKOVÁ. *Galerijní a muzejní edukace 2: umění a kultura ve školním kontextu / učení z umění*. Praha: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2012. ISBN 978-80-7290-700-7.
- BRABCOVÁ, Alexandra. *Brána muzea otevřená*. Náchod: Ve spolupráci s Nadací Open Society Fund Praha vydalo Nakladatelství JUKO, 2003. ISBN 80-862-1328-5.
- DYTRTOVÁ, Kateřina. *Inspirační zdroje v oblasti umění a kultura*. Ústí nad Labem: PF UJEP, 2007. ISBN 978-80-7044-856-4.
- BROŽEK, Jaroslav. *Obrazy a barva*. Ústí nad Labem: UJEP, 1993. ISBN 80-7044-060-0.
- DANIEL, Ladislav. *Umění vidět umění: úvod do interpretace obrazu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008. ISBN 978-80-244-2000-4.

## STRUKTURA NÁVRHU DOPROVODNÉHO PROGRAMU

### Hlavička:

- Kód a název předmětu
- Jméno a příjmení studenta/studentky
- Studijní obor, ročník
- Akademický rok a semestr
- Logo Pedagogické fakulty (ke stažení na webových stránkách PF UJEP či UJEP)

### Základní informace k programu:

- Oficiální a úplný název instituce, kde se program uskuteční
- Název výstavy či díla, kterému je doprovodný program věnován
- Termín konání výstavy
- Datum konání doprovodného programu
- Název doprovodného programu (pokud nějaký má)
- Popis cílové skupiny (věk a počet účastníků, z jaké jsou školy apod.)
- Předpokládaná délka trvání programu
- Anotace programu (odstavec textu, který stručně shrnuje, o co v programu jde)
- Použité metody a formy výuky
- Cíle programu
- Seznam použitých pomůcek a potřebného vybavení

### Popis průběhu programu v bodech (osnova):

V bodech uveďte jednotlivé fáze programu i s předpokládanou časovou dotací.

### Popis průběhu programu (podrobně):

Jednotlivé body rozveďte do té míry, aby mohly sloužit jako „manuál“ k vedení Vašeho doprovodného programu komukoli jinému. Několik příkladů:

- Pokud budete psát o tom, že na začátku programu žáky přivítáte v galerii a povíte jim stručné informace autorovi a výstavě, uveďte také, o jaké informace se bude jednat. Text můžete psát jako přímou řeč (alespoň se nalaďte na danou věkovou skupinu): *„Dobrý den, rády bychom vás všechny přivítaly na dnešní galerijní animaci. Nejprve se vám představíme – naše jména jsou Lucie a Tereza. Jsme studentkami Katedry výtvarné kultury Pedagogické fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. Zprvu bychom vám chtěly nastínit, jak bude dnešní animace probíhat. Na začátku vám představíme samotnou instituci a aktuální výstavu. Následovat bude praktická činnost, kterou společně shrneme a poté se ještě jednou projdeme galerií, kde vám představíme některá zajímavá díla. Na konci nás čeká krátká diskuse a reflexe. Celkově spolu strávíme asi dvě hodiny.“*
- Při popisu úkolů uveďte, jak přesně by mělo jejich zadání znít. Podobně jako u výkladového textu často záleží na detailech a přesné formulaci.
- U praktických úkolů buďte o krok napřed a zapojte do návrhu tzv. práci s chybou – představte si účastníka, který úkol zpracuje jinak, než jste očekávali, a nastiňte, jak byste s takovou „chybou“ pracovali.
- Pokud v některé fázi plánujete diskusi s účastníky, uveďte příklady otázek, kterými hodláte diskusi směřovat spolu s příklady odpovědí, které očekáváte.

- Pokud se účastníků ptáte na konkrétní otázky (např. „*jak byste popsali impresionismus?*“), uveďte i správné odpovědi, resp. výkladový text, ze kterého vycházíte.
- V textu efektivně pracujte s typografickými prostředky – např. výkladový text může být graficky odlišen od popisu úkolu apod. Hlavními hledisky jsou přehlednost a jednotná úprava dokumentu.
- Pokud v návrhu programu používáte obrázky, schémata, tabulky apod., vždy je číslujte a připojujte k nim popisky. U obrazových reprodukcí nebo citací z literatury uvádějte zdroje.

#### **Přílohy:**

- Pokud se v programu objevují specifické pomůcky (např. pracovní list, obrazové reprodukce, kartičky se slovy k losování...), přiložte je k dokumentu – v textu může být jejich náhled, ale je nutné přiložit je také zvlášť.

Rozsah výsledného textového dokumentu 2—5 normostran textu

Formát výsledného textového dokumentu .doc, .docx či .pdf

## STRUKTURA REFLEXE VLASTNÍHO DOPROVODNÉHO PROGRAMU

Reflexe je pokračováním předchozího dokumentu *Struktura návrhu doprovodného programu*, vepište ji tedy do jeho finální a schválené verze a opět odevzdejte. Je členěna na následující části:

### Popis průběhu programu:

- V této fázi *popište* reálný průběh programu (pozor – zatím jej *nehodnotíme*, tzn. popis by měl být co nejvíce objektivní)
- Postupujte podle jednotlivých bodů, které jste uváděli v osnově návrhu
- Každý bod popište tak, aby bylo možné udělat si dobrou představu o jeho průběhu

### Zhodnocení průběhu programu:

- Pokud program vedlo více lektorů, tuto část stále ještě vypracujte společně
- Zhodnoťte úspěšnost programu – zda a jak podle vás byly naplněny jednotlivé cíle (uvádějte na příkladech žákovské tvorby, konkrétních dialogů apod.)

### Sebereflexe lektorů:

- Každý z lektorů sám za sebe sepíše odstavec textu, ve kterém zhodnotí svůj podíl na doprovodném programu, své silné a slabé stránky a případně doplní komentáře a poznámky, které se do předchozích částí „nevešly“.

### Fotodokumentace

- Výběr cca 20 kvalitních fotografií, které dobře dokumentují jednotlivé části programu a tvůrčí výstupy
- účastníků (dopředu se seznámte s technikou, kterou budete k dokumentaci používat a s prostory, kde se program koná. Často budete pracovat v horších světelných podmínkách a bez možnosti použití blesku)
- Dostatečné rozlišení pro tisk na cca 10 × 15 cm (tedy min. 1600 × 1200 px; 300 dpi)
- Fotografie vložit do dokumentu (každá fotografie má své číslo a popisku) + poslat zvlášť jako .jpg/.jpeg (zabalit do jednoho archivu, uložit na online úložiště a odkaz ke stažení s platností alespoň 1 měsíc vložit na konec dokumentu)

Rozsah výsledného textového dokumentu (návrh i reflexe dohromady) max. 10 normostran textu

Formát výsledného textového dokumentu .doc, .docx či .pdf